

GAZETA PRAHOVEI

ZIAR INDEPENDENT

pr. MIHAI APOSTOL

ABONAMENTUL:

Pe un an...
Pe patru luni...

6 lei

3 "

Apare odată pe săptămâna
SUB DIRECȚIUNEA UNUI COMITET
Administrator-Girant, Victor Bârsan

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

Tipografia Berecovici
Ploiești, Strada M. Cogălniceanu

Neutralitatea noastră

de O. TAFRALI prof. universitar

Dintre toate popoarele balcanice, plămădite sub înfrângerea bizantină, singuri noi români am moștenit delectele principale ale bizantinilor din perioada lor de descendență, defecte care au pricinuit distrugerea Imperiului lor: gustul rafinat al discuțiilor subtile fară sfârșit și o prudență extremă, care frizează lașitatea.

Inadevar, în vreme ce sabia lui Damocles atârnă amenințătoare deasupra capetelor noastre, în vreme ce pe malurile Meusei și ale Vistulei se joacă independența tuturor statelor mici, noi, încrezători în înaltă înțelepciune a cătorva, aşteptăm cu liniste candida momentul prințios, ca să păsim cu dublicea sau cu tripla înțelegere, îndată ce vom fi simți că victoria inclină spre una sau alta din aceste două grupări.

Din toate părțile auzim zîndânu-se, „neputând realiza întregul nostru ideal național, vom obține cel puțin, după ocazie, Transilvania sau Basarabia. În nici un caz nu vom pierde!” E chestiunea dar aici de oportunitism și de targ. De judecata istoriei, care în naivitatea ei se razăma încă pe morală, nu ne pasă. Interesul primează sentimentul, iar forța, dreptatea. Morală e bună pentru indivizi, nu pentru state.

Raționalul acesta, ascunde simțiminte și situații penibile. Ele au dat loc la compromisuri, din care a ieșit buchetul atitudinii noastre de astăzi: „neutralitatea cu orice preț, caci ceasul României va suna, precum a sunat și anul trecut”.

Succesele noastre din al doilea razboi balcanic ne-au amețit. Avem iluziunea că situația noastră, cu toată gravitatea ei, se poate asemuri cu cea de eri. O adâncă eroare, care, deosebitul să nu ne coaste scump.

În razboiul actual se da o luptă grozănică între două principii: între forța distrugătoare de libertăți, și între dreptul popoarelor de a trăi libere.

Germania, secundată de Austria, căută înzâmpătui o *Deutschland über alles* prin zdobirea tuturor concurenților ei pe terenul economic și politic. Pentru realizarea acestui scop ea nu pînă și nu va pînă seama de nimic. Tratatele, semnate de imperiul german, care în proclamațiile sale vorbește mereu de onoare și de Dumnezeu, nu sănăt pentru germanism decât niște petici de hărție, care nu pot impiedica armatele Germaniei idealiste de a omorâ femeliile, copiii, bătrâni, de a arde universitățile vechi și de a nimici monumentele istorice ale Louvainului.

Dar pentru Dumnezeu puțină judecată: Rusia în acest moment nu luptă singura. Alături de ea sănăt două state liberale, Franța și Anglia care sănăt o chezașie sigură pentru noi. Anglia mai ales va căuta să ne înțărescă cît de mult în vederea unui conflict viitor îndepărtat.

In tripla înțelegere avem dar o contrabalansare împotriva unor even-

Impotriva acestei barbare concepții luptă Franța, care pînă în ultimul moment, cu rizicol de a fi surprinsă de o invazie fulgeratoare a vrăjmașului, a fost pacifistă. Anglia a fost înțărată în razboiu pentru apărarea tratatelor și a independenței statelor mici și muncitoare. Rusia, care nu voia razboiul, a mers pînă a impune Serbiei să primească în tot ultimulul umilitor al Austro-Ungariei, să proclame reînființarea Poloniei — ceea ce a fost salutat cu entuziasm de toți patrioți polonezi în frunte cu Sienkiewicz și sa acorde poporului libertăți, care fac cinste țărului.

Alegerea între aceste două principii este astăzi pentru noi o chestiune de moarte sau de viață. Nu putem aștepta să vedem cine va fi învingător, ca să păsim cu el.

Victoria Germaniei și a Austro-Ungariei va învenimă nu numai prăbușirea întregului nostru ideal național, dar chiar pierderea independenței noastre. Din potriva, înfrângerea lor, va fi măntuirea noastră.

Când dar situația se înfășură atât de gravă putem noi, putem oare să simplu spectatori ai luptei uriașe ce se da pe câmpile Europei?

Neintervenirea noastră în conflict nu folosește decât Germaniei și Austro-Ungariei. Cele 500.000 de băinete românești ar fi inclinat definitiv balanța spre tripla înțelegere.

Noi însă nu intervinem. Prima parte a matchului și căștigat de dimanii idealul nostru național.

Ni se deschide însă perspectiva de a interveni la prima victorie a unor sau a altora, ca să despuiem un cadavru. Frumos rol! Numai deși se va permite să-l jucăm și pe acestă. Căci vă pînă închipu că de favorabili ne vor fi ungurii victorioși pentru mărarea țării noastre cu Basarabia. Va putea de asemenea închipui pe ruși, în caz de victorie, împingând gentilele lor pînă ce ne poftă să ocupăm Transilvania, cucerita cu sângelile lor, ca să ne recompensez pentru atitudinea noastră echivoacă.

Germanofili de la noi ne amenință cu primejdia cotropirii rusești. Si mulți se prind în mrejile argumentelor lor interesate.

Dar pentru Dumnezeu puțină judecată: Rusia în acest moment nu luptă singura. Alături de ea sănăt două state liberale, Franța și Anglia care sănăt o chezașie sigură pentru noi. Anglia mai ales va căuta să ne înțărescă cît de mult în vederea unui conflict viitor îndepărtat.

In tripla înțelegere avem dar o contrabalansare împotriva unor even-

tuale tendințe contrapitoare. Sa nî se arate ce contrabalansare de această natură avem în sănăt dublicei.

Pentru noi români, consecințele unei victorii austro-germane vor fi groznice.

Austro-Ungaria se va consolida! Ungurii se vor pune cu temei să deznaționalizeze pe români din Ardeal, întrebunțând mijloacele civili-zatoare ale prusenilor în Polonia. România va fi mai întâi supusă economicește în aşteptarea frumoasei perspective de a n peste puțin cucerire și politicește. Industria și comerțul german sănăt avantgarde ulanilor și ale tunurilor Krupp. Caci drumul spre bagdad trece prin București și Constantinopol.

Si atunci adio idealuri naționale, adio libertate, adio dulce patrie. Ne vom trezi prea târziu, dar glasul nostru disperat se va sparge împotriva rezistențibului drang nach Ostend, fără a fi auzit de nimenei.

Singurul argument serios ce nî se da, pentru a explica neutralitatea noastră, este necesitatea în care ne gasim de a înne în frâu pe Turcia și pe Bulgaria, ce ne-ar cădea în spate la prima noastră mișcare.

Daca guvernul folosindu-se de situația noastră, a cerut și obținut angajamente scrise de la tripla înțelegere — singura cu care trebuie să mergem — că ea ne va respecta drepturile și va înfăptui idealul nostru național în privința Transilvaniei și a Bucovinei, merită totușt recunoașterea noastră. Daca însă crede că, printre o politica oportunista, primejdia și immorală, se va folosi de intorsatura evenimentelor pentru a păsi cu unii sau cu alții, comite o grăză greșeală, care echivalează cu o tragedie de neam. Conducatorii nostri vor da seamă înaintea poporului, dacă se vor fi lăsat adormiți de jaduile singurului nostru vrăjitor, actual, care e germanismul.

Către gărlă-asfîl pornește:
Sî cu gândul se găndește
Caful cum avea să stea
Sî ce zdravă il și bea:
Parca călă il și vede
Stand cu capu 'n jos plecat
Sî sugând colo 'nsetat.

Tot cu gândul că pe cal
Merge, merge, până la mal
Sî pe mal acuma stand
Sî din gură fluerand:
Flu, flu, flu, și mă, na, na!
Către bală 'n jos cătă,
Caful vrând a și l vede
Ce 'nsetat și zdravă bea.

Dar, pe mal acolo stănd,
Cal să beie ne văzând,
Socotește 'n gândul lui:
•Călu bohnă, ală nu-i;
•Caci asfîl ne 'nbohnăvit
•Bea el abă negresit.

Cam așa zicând, de-o dată
Făr' a sta la gând nici cum
Lăsa bală și pornește
Iatr'o parte pe-un alt drum,
Sî vorbește singur:

•Ce păcat! Teremte!
•Cal voinic, puțin fugit
•Sî-acum gata bolnăvit...
•Cal așa de dobitoc
•Inca nici văzut de loc;
•Dup'un prânz de călărit
•El scalat și 'nbohnăvit...
•Las de-acum și targ și total
•Si de-aci călăr pe mal
•Hai să-mi cat vr' un om, vr' un meșter
•Ca să-mi vindec bietul cal.

Cine sătie ce păcat!...
Că mai am eu d'alerget!...

RUBRICA LITERARA

DIN DURERILE LUMEI

Vai în ce hal de slabiciune ajunse bietul Radu Munteanu! — Fătu i se lugisesc, fruntea'l largită și uscată, începea a avea ceva de cranic, ochii i se holbaseră — par'ca, stau să-i scape din pieoaie, și amarii obrajilor îl spărgeau pielea. Nasul i se ascuțise, gura i se facuse mai mare, bărbia mai lată și gâtul mai lung.

Era sărac, strain în București — e grozav lucru a fi străin în orașele mari — abia se mai purta pe picioare și 'n ruptu capului nu s'ar înduplecă să intre întrun spital.

Era prin Septembrie, și se pregătea de zor să-i treacă examenul de bacalaureat. — Sta într'un pension de băieți, ca pedagog. El se mulțumea acolo. Avea un pat în dormitorul băieților, un tacâm la masa lor, două zece de lei pe luna și două diminiții libere.

Fuseșe școlar bun. Clasele primare le învăța la domnul Gherescu, în sat la ei. D. Gherescu l'a văzut așa cuminte și cu dragoste de carte, și i s'a facut cărești-cum milă. El a-

GALUL UNGURULUI

Un biet ungur, într'o sara,
Trebuie să negrești
Chiar a doua zi să meargă
La un targ la targuit,
Filind targu'n departare
Pune gănd de mers călare
Sî găndind la mers a stat
Sî cu gândul s'a cutcat.

Dimineață la sculare
Când zăreste ziua mare
Ingrili și somnoros
Halide-o lea la drum pe jos
Sî crezând că o călare
Mergé fugă, fugă mare.

Tot așa pe drum mergând
Sî deo gărlă 'ncalei dând,
Apa 'n ea văzând curata
Zice 'n gândul lui deodată:
•Ce mai apă uit' te, zău,
•Hai s'adap și calul meu
Ca, de cănd, doar, am plecat
Cred c'o și chiar 'nsetat.

vea un frate, popă la Bucureşti, i-a scris un răvăş lung, în care îi spunea că a descoperit un talent grozav într-un băiat de acolo din sat, și cum bălatul și stracă să vrea să iubeze mai departe, ar fi bine să-i tacă vrăun chip, să-l ia pe lângă dânsul și să-l dea acolo la gimnaziu. — Mai târziu—cine ştie—ce va putea ești din această binefacere....

Frate-sau i-a răspuns și el printre o serisoare lungă, că "l primește bucuros, că tocmai avea nevoie de astă ceva, de oarece preteasca nu îl să cut nici un copil în zece ani, de când a luat-o, și de-acum nici nu mai și de nădăjdui să-vie.

Aşa că lucerurile său pus iute la cale. Bătăila Ilincă Vaduva i-a pregătit băiatului în pripă cea putut, a mai împrumutat căte-o bucătică de pânză de prisă sat, de-i făcut și ea ce s'a priceput, ca o mamă, — și pe la părăsirea strugurilor s'a despartit, cu lacrimile pe obraz, de singura odrasla a casei și singura ei măngădăre.

Radule mamă, vezi de nu ne uita, să ne mai scriu de pe-acolo...

Să-i se deprins Radu cu toate, pentru că era băiat bun, supus și răbdător. Câteva zile, la început, îl cam răpacise orășul acesta mare, în care el venise pentru întâia oară. — Poadoabele prăvaliilor cu geamuri cătușa, sgomotul trăsurilor, învălmășala lumii, casele mari cu căte patru rânduri, îl atrăgă curiozitatea lui de copil neobișnuit cu astfel de luceruri, îl opreau în loc căte odată și feluritele impresii îl navălau în cap valărtej și lărau gândurile și mișcarea ca într-un suvou năprascin.

Popă — vezi bine — se necăja foce pe el, când îl vedea așa gura-casca, pentru că sfîntei sale li plăcea băieții deshgețăți și iuți, cari nu ncremenesc pe la răspântii, cu legătura de tărgueli în mână. — Să l'a descalit, la dascălit mereu, până ce Radu ca un băiat cuminte și înțeleptor și-a pus strajă ochilor și s'a dispus de năravul lui, ca să nu mai supere pe părântele.

Își învăță lecțiile de cu seara, pentru că dimineață trebuie să meargă în piata că părântele s'aduca tărgueli.

Era printre bunii școlari, și nu lipsia de la clasa de căt-o dată pe lună, la zi 'nei, când îl lăua popă cu saldarușa. La acea zi mormâna și el cu părântele... Iordan botezându-te tu Doamne,

Vara, la vacanța cea mare, îndată după împărțirea premiilor, își strângă lucrăcările, sărătu frumos mână părțintelui și mamei preotește, își lăsa legătura la subsură și pleca, pe jos, acasă cu inimă plină de dor, de bucurie și de nerăbdare.

— la mama Ilincă, în toți anii la ziua aceia, derădeca mai frumos prin casă, găsă toate pentru de-acela măncărui, își punea, ca la o zi sfântă, rochia cea nouă de căt și busmachi de iuști, pe care nu-i încălza de patru ori pe an, și eșea în prag. — Acolo sta, în picioare, pe prispă, neclintă, asternându-și privirea dornică și nerăbdătoare pe dunga vânătoare a drumului, ce tăia în curmeziș dealul prunelui. Din cănd în cănd ea își punea palma stresării ochilor și intenția arătarea nedeușită, ce se răva, de după multe, în albul drumului. Si se uita... și se uită... Dar nu... nu e Radu Heli... cănd e să fie Radu, inima ei îl simte de dincolo de bătaia ochilor.

Si căt îl ea de recăuta, de slabă și batăută de necazuri, dar față i'intinereste când vede pe Radu viind, — vesela și spîntenă, ca o fată mare se repede în călăi și într'un susflet la poarta jârnii.

Acolo își întâmpina ea odorul, în toți anii la ziua aceia, pe vremea rea și pe vreme bună. Si vesela și mândra, cu el de mână, calca domol de-a lungul satului, uitându-se în toate pările, cu ochii lumină de-a tăta bucurie și lăud vorba cu toate cu-metrelle și cu toți megiesi.

Acasă îl agăza frumos pe lăvită asternută cun lavicer curat, il privește, îl sărută, și iar îl cuprinde din creștet până în talpi în privirea ei ferbinte, duioasa, fericită, — și iar îl desmeardă.

Într-o clipă masa e plină cu de-ale gurii.

Scrolub cu smântână, ce mai forțoște incetitor pe lângă buza tigăii ample incăperea cun miroș placut, și aburi se ridica molăci în tavani, de pe mămaliga ce-asuda pe fund.

Radu manâncă sdraian, nu se încreză, iar măsa se "ngrășă" privindu'.

Si căt e ziua de mare ea nu'l perde din ochi.

Din ce în ce îl găsește mai frumos, mai cuminte, mai deosebit de căt alți copii de seamă lui, și când se găndește la "învățatura ce trebuie să fie în acest cap atât de tânăr și de frumos, o cuprinde un fel de respect adânc de copilul ei, par că nu-i vine să-i zică pe nume Radule, și par că s'ar sănă să seadă lângă dânsul ca o mama.

In vacanța cea mare, după ce își privise clasa a seasea, Radu s'a întors acasă mai slab. Ilincă se găndește indată la greutățile școlii, la necazurile de prin străină, și căută astfel să-i implice inimă'i rântă de slabăciunea lui.

Dar ea îl vedea mai trist și mai tacut ca alta-data, și aceasta o chinuia amarnic. — Adeseori Radu, cu ochii aiurit pironiți în desert, par că și cătat a drum, remâneea vreme în delungă nemîșcat și dus pe gânduri. Ma-sa se uita la el cu durere. A rareori îndrasnăsă lătrebe.

— De ce stai mama așa măhnită, la ce te găndește?

Sadu și ridica față, de-abia înghimă căt-o vorba de-a scăpare, și iar cadea pe gânduri, și ochii iar își lăngiau a drum.

Atunci Ilincă simțea că o podidește lacrimile; eșia pe afara și plângea, ca o nebună pe lângă parei, plângând de i se dihocea inimă, până ce își facea galbău înaintea ochilor.

Așa și mai potolia amarul și neliniște, așa trăia biata măsa de-o samă de vreme.

Ea îl iubea, firește, ca în tot-deuna, ba chiar mai mult ca ori cănd, — dar el era aşa de trist și de cu-minte, dar ea se simțea aşa de prostă în față unui om atât de învățat, în căt se temea să-l vorbiasca, își închipuia călăupură cu infâșare ei. Abia din cănd în cănd și c'eo umiliință, pe care nu 'si-o putea stăpâni mai îndrăsnia să se apropie de Radu. Căt-o data se necăja, în cugetul ei, pe toata aceasta învățătură, ce însăplândă și care-o desparță așa de grozav de copilul ei.

Alte ori ea perdea din vedere că 'este mama, sta smirna înaintea fiu-sau și lărbia cu smerenie ca unui om străin și foarte respectat, — și nu mai îndrăsnia să se apropie de el și să-l desmerde ca alta data.

Radu se simțea din se în ce mai greu stăpânit de gânduri urate și mai fără de nădejde. — El avusește un vis frumos, un dor duios și măngător, care l'intăria în ceasurile lui de obosale și descurajare. În copilaria lui se găndea că are să vie-o vreme când va putea face pe-măsă ferici și mândru pe ful ei.

Dar vremea aceea se retragea tot

mai departe dinaintea lui, și el 'si vărsă în cap ideea că e bolnav și va muri înainte de-a o mai ajunge.

Va urma

TRIBUNALUL PRAHOVA s. I-a PUBLICAȚIUNE

In ziua de 1 Octombrie 1914 de la ora 11 a. m. în sus, în localitate, la via D-lui Em. Stoenescu din comună Valea Calugărească, se va vinde cu licitație publică a vereea mobila a numitului com-

pusă din:

1) Rodul viei proprietatea D-lui Etoenescu, având o suprafață de un pogon, situat în com. Valea Calugărească Satul Valea Poenei și care se învecinează la răsărit cu D-l M. Fintescu, spre apus cu D-l Stefan Baron, spre miazănoapte cu Ion Ursăcă și spre miază zi cu Dr. Ruban. 2) Intr-o magazie din curtea viei următoarele obiecte: a) Una tocitoare nouă de brad, legată cu cercuri de fier, având o capacitate aproximativ de 150 deca. b) Un butoi de stejar legat cu cercuri de fier având o capacitate aproximativ de 60 deca. 3) În pivniță din curtea viei următoarele obiecte: a) Un butoi de stejar legat cu cercuri de fier având o capacitate ca de 21 deca. b) Un butoi de stejar, cu cercuri de fier având o capacitate ca de 12 deca. c) O cădiță la botul linului de brad, legată cu cercuri de fier. d) O damigeancă îmbrăcată cu răchita, având capacitatea aproximativ de 2 deca. 4) În casa de la vie următoarele obiecte: a) O masă de brad pe 4 picioare. b) Un dulap de brad cu bufe. c) Un lăvoar complet de tabă. d) Un pat simplu de fier în vergele cu saltea și pătură. Aceasta după cerere și spre despăgubirea D-nel Ioana Em. Stoenescu din Ploiești strada Gheorghe Sion No. 60, cu suma de cîte 150 lei lunar cu începere de la 12 Noembrie 1913, până la desfăcerea căstoriei conform sentinței cu No. 1289/14, a Trib. Prahova secția I-a pronuntată cu execuția provizorie. Vânzarea va avea loc pe bani gata.

Prim-Prezident, M. D. Hariton
Cap Portăril, C. Foisoreanu
No. 52658, 1914 Septembrie 17.
Dos. No. 3759/914 pauper.

POLITIA ORASULUI PLOEȘTI Comisiariatul Circoscripția II-a PUBLICAȚIUNE DE VANZARE

Conform adresei d-lui jude urban ocol 2 Ploiești, No. 1870Q/914, urmând ca în ziua de 27 Septembrie 1914 să se vândă prin licitație publică a vereea mobila a debitorului Tudor Busuioceanu din Ploiești strada Marin Brătaru și care s'ar urmări în baza Cartei de judecată cu No. 1839/14, spre despăgubirea D-lui Petre G. Rădulescu de sum de lei 45 bani 85 cu dobândă legală de la actionare pâna la achitare plus sase lei spese de judecată, osibit timbre de executare.

Avere urmărită și pusă în vânzare se empune din: 1) un pat de lemn co-loare luciu; 2) un gardobor; 3) un scru si 4) șertare și 4) una oglindă de perete.

Se publică de aceasta spre cunoștința generală a amatorilor că în ziua sus, a-rătata ora 10 a. m. în sus, să se prezinte la domiciliul debitorului sau în Piața unitrei, pentru a concura la licitație de perete.

Comisar, V. Constantinescu
No. 8707, 19 Septembrie 1914.

Fabrica de Cărămidă din Bucov

Damian D. Cristu

STR. I. C. BRĂTIANU, No. 2 PLOEȘTI
Esecătă cărămidă prima calitate cu prețuri reduse

Băcănia la „CÂINELE NEGRU,

GHEORGHIU & DUMITRESCU
Ploiești, Calea Câmpinei No. 10.

Deschizându-se din nou, anunță pe Onor, Public că este asortată ce noile articole de Colonială. Delicatesse Pastră fainoase, Băuturi straine și indigene, precum și cele mai fine Licheuri și Champagnă cu prelucrare foarte convenable.

Serviciu prompt și conștientios.

Vânzare En gros și En detail